

לקראת פסח

את השבועיים הקרובים נקדיש להכנות לקראת פסח. בארון יש חוברות מקורות מיוחדות לפסח הכוללות: גמרא, משניות הלכות פסח, הגדה ועוד (עיברו על התוכן).

בחלק מהבקרים נעביר שיעורים קצרים על ההגדה לקראת סוף הסדרים. ביום שני הבא ב' בניסן 7.4 יערך ערב לימוד לקראת פסח עם הרב שאול ויזר - ישלח פרסום. אנא החזירו את הדפים לקלסר בסוף הלימוד, על מנת לאפשר גם לאחרים ללמוד! בפניכם מספר הצעות ללימוד:

- א. דפי לימוד במחשבה על פסח - בקלסר
- ב. סוגיות קצרות אותן אפשר ללמוד. - המפורטות להלן:

1. ליל הסדר של התנאים

- פרק המשנה העשירי במסכת פסחים מתאר את ליל הסדר מתחילתו ועד סופו
- א. השוו אותו לסדר שלנו - מה דומה ומה שונה?
 - ב. מהם חלקי הסדר? - מה לדעתכם עומד במרכזו?
 - ג. להשלמת התמונה ראו גם את פרק עשירי בתוספתא.

2. הסבה

הסוגיה: דף קח עמוד א 'ואפילו עני שבישראל' - 'בעי הסבה שמע מינא' (שורה אחרונה).
נושא: חובת ההסבה בליל הסדר: מי צריך להסב, מתי, מה צריך לאכול בהסבה ומה לא? האם חובת הסבה תלויה במעמד של האדם? מהי התנוחה הנקראת הסיבה?
שאלות לעיון:

- א. מה פשר המחלוקת האם ארבע כוסות צריכות הסבה? מזה אומר על משמעותן של ארבע הכוסות? מה זה אומר על החויה/המסר שמנסים להעביר בליל הסדר?
- ב. אשה, בן, תלמיד ושמש (משרת) - מדוע לחייב או לפטור אותם מהסבה?

3. ארבע כוסות

הסוגיה: דף קח עמוד א 'ואמר ר' יהושע בן לוי (שורה אחרונה) - קט עמוד א 'כדי שיאכילו את בניהם'.
נושא: חובת ארבע כוסות ואיך להשאיר את הילדים ערים.
שאלות לעיון:

- א. מדברי רבא: 'ידי יין יצא ידי חירות לא יצא' עולה כי יש שני מרכיבים שונים למצוות ארבע כוסות. מה משמעותו של כל אחד מהמרכיבים וכיצד הם משפיעים על הלכות ארבעת הכוסות?
- ב. ראו סעיף א' בסוגית הסבה.
- ג. אשה, בן, תלמיד ושמש (משרת) - מדוע לחייב או לפטור אותם מהסבה?
- ד. מה הקשר בין שני חלקי הסוגיה - ארבע כוסות והשערת הילדים ערים?

4. כורך

הסוגיה: דף קטו עמוד א 'אמר רבינא אמר לי רב מרשיא' - 'זכר למקדש כהללי' (שורה שניה מלמטה)

נושא: מצוות כורך והיחס בין מצוות מצה למרור

שאלות לעיון:

- א. מה ההבדל בין חיוב מצה לחיוב מרור בזמן הזה? ובמה נשתנה חיוב שניהם מזמן בית המקדש לימינו?
- ב. ע"פ הציווי בתורה בשמות פרק יב מדוע אוכלים מצה ומרור, כחלק מאיזה מצוה הם באים?
- ג. למסקנת הגמרא – כמה פעמים צריך לאכול מצה? כמה פעמים צריך לאכול מרור? – למה?
- ד. מה הוא רעיון שעומד מאחורי הקביעה שמצוות מבטלות זו את זו?

5. הגדה וארבע קושיות

הסוגיה: דף קטז עמוד א מהמשנה הראשונה עד המשנה השניה

נושא: מצוות ההגדה לבנים והקושיות.

שאלות לעיון:

- א. מי שואל את הקושיות לפי המשנה?
- ב. 'מה נשתנה... כולו מצה' - פסקו את המשפט. מהי השאלה ומהי התשובה?
- ג. מה בין נוסח הקושיות במשנה לנוסח הקושיות שאנו מכירים מן ההגדה - נסו להסביר את ההבדלים.
- ד. מה המקום/ התפקיד של השאלה במצוות ההגדה?
- ה. השוו את הבנתכם לפירוש הרמב"ם בהלכות חמץ ומצה פרק ז הלכה ב'
- ו. מהי המחלוקת הרעיונית העומדת מאחורי מחלוקת רב לשמואל בשאלה מהי הגנות?

6. הגדה והלל

הסוגיה: דף קטז המשנה השניה – סוף עמוד ב'

נושא: הקשר בין ההגדה לבין מצוות האכילה

שאלות לעיון:

- א. מדוע אוכלים פסח, מצה ומרור לפי ר"ג – האם הסבריו מתאימים למתואר בפסוקים?
- ב. מה הקשר בין אמירת הלל לחובת ההגדה – עיינו במצוות ההגדה בספר החינוך (בסוף נמצא במקראות גדולות תורת חיים לפרשת בא)

7. בדיקת חמץ לאור הנר

הסוגיה: דף ז עמוד ב' לאור הנר וכו' – דף ח עמוד א' מיקטף איקטופיי. (צילום בקלסר)

שאלות לעיון

- א. מדוע צריך לבדוק לאור הנר – כמה תשובות מביאה הסוגיה?
- ב. ניתן לחלק את התשובות של הגמרא לשני סוגים - מה ההבדל המהותי ביניהם?
- ג. מה פשרה של שרשרת דרשות הפסוקים? – איזו משמעות רעיונית היא מעניקה לבדיקה?

8. מרור

הסוגיה: דף ט עמוד א מהמשנה בתחילת העמוד – 'אף מרור מינין הרבה' (צילום בקלסר)

הסוגיה עוסקת בזיהוי הצמח המתאים למרור. ב. לאורך הסוגיה מובאים כמה נימוקים מדוע לבחרו בירק זה או אחר – נימוקים אלו משקפים רעיונות שונים שמסמל המרור.